

ladt mig at minde om den gamle romerske Fabel om de sibyllinske Bøger, som blev dyrere og dyrere for hvert Aar, der gik. Saaledes er det gaaet med denne Sag, og nu kan Fremskridtet sikkert ikke købes billigere, end det her foreligger. Jeg vil føje til, at skulde det her foreliggende Forslag ikke gaa igennem, vil Historien med de sibyllinske Bøger sikkert paa ny gentage sig, det vil blive endnu dyrere for Konservatismen, i første Stadium vil de Radikales egentlige Forslag rejse sig og i næste Stadium Socialdemokratiets Programforslag. For hvert Aar, der gaar, vil Stemningen her i Landet modnes for at tage dette virkelig radikale, ja, dette socialdemokratiske Fremskridt.

Det er ganske naturligt, at det har formet sig saadan, at den samlede Forfatningsreform bliver Løftestangen for Valgkredsreformen. Med Valgkredsreformen kørte man, om jeg saa maa sige, med Enspænder. Det var et lille Enspænderkøretøj, det slingrede frem og tilbage og endte i Grøften, der var ikke Trækraft nok, og det er ikke saa underligt, thi det var særlig de store Bykredse, der var interesserede. Vel var ogsaa den demokratiske Befolkning ude i de mindre og middelstore Landkredse interesseret i Valgkredsreformen, fordi en Valgkredsreform er en Nødvendighed for Parlamentarismen. Hvis vi forsømmer Valgkredsordningen, vil vi til sidst faa et Vrængbillede af Parlamentarismen, selve Parlamentarismen vil undergraves, vi risikerer snart at naa ind i en Tilstand, hvor et Mindretal ude i Befolkningen bliver Flertal her, og hvor et Flertal i Befolkningen bliver Mindretal her, i Kraft af en uretfærdig og forældet Valgkredsdeling. Derfor burde Demokratiet ogsaa ude i de smaa Kredse være lige saa interesseret som Demokratiet i de store Kredse for en Valgkredsreform, men man interesserer sig altid mest for det, der ligger en nærmest, det er en Interesse, der selvfølgelig særlig gør sig gældende i de store Kredse, hvor man føler Forurettelsen, den føles ikke saa stærkt ude i de middelstore og smaa Kredse.

Der var ikke tilstrækkelig Trækraft i denne Sag alene. Et Par Aar efter blev der spændt en Hest til for Vognen, det var Valgrettens Udvidelse til Kvinderne og de 25-aarige, og der var mere Trækraft i dette Tospænd. Da den lille Grundlovsændring blev udvidet til den større Grundlovsændring, var der mere Trækraft, det

var nu ikke blot Interessen for den retfærdige Valgkredsoplægning, det drejede sig om, nu var det ogsaa de yngres Interesse og Kvindernes Interesse, der trak med. Alligevel blev Vognen staaende. Den højtærede Regering har gjort det dristige Skridt at spænde en tredje Hest for, og det er en Hest, der kan trække, det er Kravet om den privilegerede Valgrets Afskaffelse, thi det Krav føles lige stærkt i By og paa Land, i store og i smaa Kredse, ja, det er maaske stærkest rodfæstet ude i Landkredsene. Netop derude lever maaske den stærkeste Tradition fra 5. Juni-Grundloven og Kravet om en Revision af 66-Grundloven. Det er altsaa en Hest, der er Kræfter i. Den højtærede Regering har altsaa valgt at køre med Trespænd, og jeg tror, den har gjort vel deri. Jeg ser i Billedet den romerske Triumfatorvogn med tre pragtfulde Heste for, og det er mit oprigtige Ønske — jeg nærer intet oprigtigere —, at den højtærede Regering med dette Trespænd for Vognen, med Krav om en retfærdig Valgkredsordning, med Krav om Kvinders og de yngres Valgret og med Krav om den privilegerede Valgrets Afskaffelse maa naa til Vejs Ende, maa naa frem til det Maal, den har sat sig.

Man skal ikke være Romantiker i Politik, man skal ikke lægge for stærk Vægt paa Symboler, — men alligevel, naar jeg ser Konseilspræsidenten styre det omtalte Trespænd, kunde jeg godt unde ham — netop ham, der begyndte sin politiske Virksomhed i sin pure Ungdom med at køre rundt paa Kristen Kolds lille Enspænder ovre paa Fyn og agitere mod den reviderede Grundlov — at faa Lykke til at sætte sit Navn under en ny og i en anden Aand revideret Grundlov. Der kunde maaske ogsaa ligge en Smule Symbolik i dette, at den første kongevalgte Landstingsmand, som Regeringen har udnævnt efter at have sat Forfatningsspørgsmaalet paa Dagsordenen — jeg ser, at han sidder i den for Landstinget reserverede Loge —, er en af de vistnok meget faa, der er tilbage af dem, som stemte mod den reviderede Grundlov af 1866. Den anden var Regeringen af gode Grunde forhindret fra at gøre til kongevalgt, det er et æret Medlem, som vi ellers har siddende i vor umiddelbare Nærhed. Der er en tredje, som den højtærede Regering holder af at finte en Smule paa Grund af den smukke Titel, han har faaet at bære paa sine gamle Dage, men som den heller ikke vilde føle sig foranlediget til at udnævne. Saa ved jeg for øvrigt ikke, om der er